

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Regionalne
prakse
naročanja
javnih gradenj

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

KAKO VZPOSTAVITI UČINKOVITO JAVNO NAROČANJE?

25. 10. 2011, Maribor, Hotel Habakuk

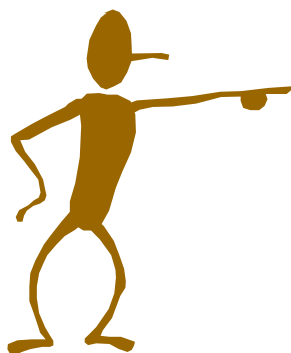
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.
svetovalec predsednika
Računsko sodišče Republike Slovenije

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

► UPORABNIKI ZAKONODAJE S PODROČJA JAVNEGA NAROČNJA

- Naročniki
- Ponudniki
- Podizvajalci
- Nadzorni organi:
  - Računsko sodišče
  - Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (DKOM) ipd.

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Spremembe postopkovne zakonodaje v letu 2010 in 2011

- Zakon o javnem naročanju (ZJN-2 – t. i. klasični zakon):
  - novela **ZJN-2B** (Ur. l. RS, št. 19/10) velja od **11. 4. 2010**
  - novela **ZJN-2C** (Ur. l. RS, št. 18/11) velja od **30. 3. 2011**
- Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev (ZJNVETPS – t. i. infrastrukturni zakon):
  - novela **ZJNVETPS-B** (Ur. l. RS, št. 19/10) velja od **11. 4. 2010**
  - novela **ZJNVETPS-C** (Ur. l. RS, št. 43/11) velja od **18. 6. 2011**

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Spremembe pravo-varstvene zakonodaje v letu 2011

- Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja (ZRPJN):
  - prenehal veljati 3. 7. 2011

ZARADI UVELJAVITVE

- Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (ZPVPJN):
  - Ur. l. RS, št. 43/11 - veljal od **3. 7. 2011 do 29. 7. 2011** – prva verzija ni bila v veljavi niti 1 mesec
  - novela Zakona o tajnih podatkih - ZTP-D (Ur. l. RS, št. 60/11) - velja od **30. 7. 2011** - razveljavila 63. in 83. člen ZPVPJN v zvezi z dostopom do tajnih podatkov za predsednika in člane DKOM

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

- Korenite spremembe ZJN-2 / ZJNVETPS - novela ZJN-2B / ZJNVETPS-B - pred 18 meseci
- Ponovne korenite spremembe ZJN-2 / ZJNVETPS:
  - novela ZJN-2C - pred 7 meseci
  - novela ZJNVETPS-C - pred 4 meseci
- + spremembe na področju pravnega varstva:
  - predzadnja pred skoraj 4 meseci
  - zadnja pred skoraj 3 meseci

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

- Prepogoste spremembe - odpravijo določene nejasnosti, hkrati odprejo nove dileme oziroma nejasnosti
  - prepogosto reševanje problemov po načelu: rešiš en problem – odpreš druge (nove)
- ZJN-2 in ZJNVETPS oz. njuni noveli bi se morali sprejemati v paketu (zadnji noveli nista sledili temu) - sicer nevarnost za nekonsistentnost!

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Priporočljivo:

- če bi se ZJN-2 / ZJNVETPS oz. njuni noveli sprejemali v paketu z morebitno potrebnim zakonom oz. novelo zakona, ki ureja pravno varstvo

24. člen ZJN-2 / 32. člen ZJNVETPS (1)

- Zakaj toliko vrednostnih pragov?
- Zakaj toliko različnih postopkov javnega naročanja (JN) v istem vrednostnem razponu?
- Čemu je to namenjeno?
- Uporabnike (naročnike, ponudnike, podizvajalce ter nadzorne organe) to kvečjemu bega in ne razbremenjuje!

24. člen ZJN-2 / 32. člen ZJNVETPS (2)

- Zakaj stvari praviloma vedno bolj zapletemo, kot je nujno potrebno po relevantni Direktivi?
- Do EU vrednostnih pragov:
  - postopki JN in pravila za uporabo bi bili lahko preprosteje urejeni in ne bi bil ZJN-2 / ZJNVETPS nič v nasprotju z EU pravom in relevantno Direktivo!

Kaj lahko pričakujemo od strokovnega izpita iz JN?

- 7. odstavek 24. člena ZJN-2 / 7. odstavek 32. člena ZJNVETPS - potrebno ločevati med:
  - znanji za vodenje postopka (procesna znanja) in
  - znanji o konkretnem predmetu naročila (vsebinska znanja + poznavanje tržišča):
  - idealno: interdisciplinarna znanja - težko doseči v eni osebi - nekdo, ki je npr. dober poznavalec področja gradenj, je težko hkrati tudi (dober) poznavalec IT področja ipd.
  - vse bo odvisno od vsebine in načina izvajanja izpita

Kaj lahko storimo v okviru že obstoječe zakonodaje kot naročnik / investitor? (1)

- Ustrezno načrtovanje = zadostno + pravočasno načrtovanje
- Razmislek o tem, kaj objektivno dejansko potrebujemo (tudi doma praviloma ne kupimo najdražjega izdelka / ne naročimo najdražje storitve ipd.)
- Razmislek o drugih možnostih doseganja zadanih ciljev (alternative)
- Pravilna ocena vrednosti javnega naročila - skrbno ocenimo vrednost vseh stroškov, tako neposrednih kot tudi posrednih ter t. i. prikritih stroškov

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Kaj lahko storimo v okviru že obstoječe zakonodaje kot naročnik / investitor? (2)

- Zagotovitev uravnoveženega spoštovanja vseh temeljnih načel JN
- Izvedba ustreznega postopka JN - praviloma kar najbolj transparentnega / konkurenčnega:
  - priložnost, da dobimo “največ za denar”, in ne nujno zlo
- Izogibanje uporabi manj konkurenčnih postopkov JN, razen kadar za to nesporno obstajajo utemeljeni / objektivni razlogi
- V primeru najmanjšega dvoma - izpeljava postopkov JN, ki v največji meri in uravnoveženo zagotavljajo spoštovanje vseh temeljnih načel JN:
  - t. i. transparentni / konkurenčni postopki JN

REGIONALNI DAN INŽENIRJEV

Kaj lahko storimo v okviru že obstoječe zakonodaje kot naročnik / investitor? (3)

- Uporaba načeloma čim manj (pod)meril oz. le tistih (pod)meril, ki jih lahko ob vsaki priložnosti objektivno argumentiramo / jih znamo objektivno uporabiti pri kasnejšem ocenjevanju ponudb:
  - praviloma velja **načelo manj je več**
  - kvaliteto predmeta naročila bolje opredeliti kot minimalni prag z objektivno opravičljivimi in jasnimi pogoji
- Nadzirajmo izvajanje pogodbe

Kaj lahko storimo v okviru že obstoječe zakonodaje kot naročnik / investitor? (4)

Le na tak način lahko pridobimo največ za (davkoplachevalski oziroma javni) denar:

- odgovornost davkoplachevalcem za porabljen sredstva – ravnajmo s temi sredstvi po svojih najboljših močeh!!!

Pričakovanja / želje / razmišljanja (1)

- Pogrešam(o) preprostost pravil pod EU vrednostnimi pragovi:
  - deregulacija pravil pod EU vrednostnimi pragovi
  - + morebitna deregulacija pravil nad EU vrednostnimi pragovi - določene rešitve v relevantni Direktivi so opcijske (v smislu *lahko...* - ni obveznost, temveč opcija, ki se jo izbere, ali pa ne)
- Pogoste / nagle spremembe zakonodaje:
  - lahko ogrožajo pravno varnost
  - določena praksa na področju JN se tako niti izoblikovati ne more

Pričakovanja / želje / razmišljanja (2)

- T. i. ne-predpisana izobraževanja / strokovna srečanja so nujno potrebna:
  - izmenjava stališč / izkušenj
- Dvig kulture / moralno – etičnih vrednot:
  - dolgotrajen proces (žal)
- Uporaba zdravega razuma

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!